

2/11

FESTIVALOVÝ ZPRAVODAJ

OPONKA

sobota 19. 3.

Sobota 19.3., od 21:00, M-klub

DVA / DISJOCKEJOVÉ

Festival Setkání divadel - Malé jevištní formy pořádá Kulturní zařízení města Valašského Meziříčí ve spolupráci s NIPOS Artama Praha za finanční podpory Ministerstva kultury ČR, Fondu kultury Zlínského kraje a Města Valašského Meziříčí.

kulturní
zařízení
města Valašského Meziříčí

Editorial

Včera večer, když jsem šel do M-klubu na jedno z divadelních představení, slyšel jsem od velice mladého muže tuto větu: základ všech scénářů je jasný. Musíš zaujmout první větou, ať lidi nepřep... teda nejdou pryč.

Na jednu stranu uznávám, že teď jsem asi první větou nezaujal. Podstatné je ale podle mě něco jiného, a to přebrept onoho mladého divadelníka. Ten totiž naprosto přesně ukazuje, v jaké době žijeme. Rychlé, netrpělivé, chceme jasná, pokud možno zábavná hesla, žádné hluboké (nebo aspoň nějaké) myšlenky k dlouhým úvahám. Proto to slovo „nepřepínají“.

Já to prostě vidím jinak. Jasně, pokud bych chtěl vydělat mraky peněz, budu si lámat hlavu s první větou. Já si ale raději chci lámat hlavu s tím, co které divadlo svou hrou

chtělo říct. Byla tu představení lepší i velmi slabá. Ve všech ale bylo něco, co stojí za přemýšlení. Já si třeba už skoro dva dny lámou hlavu, o čem byl „Kohout“ Bílého divadla z Ostravy. Třeba na to přijdu, třeba ne, to je ale úplně jedno. Podstatné je, že i v ochotnické rovině jsou stále představení, která nutí lidi přemýšlet. Tedy, ty, kteří chtějí přemýšlet. Ne, jen čekat na první větu, a pak (ne)přepnout.

(mrn)

Obsah

Amatérské divadlo boří zdi	1
Divadlo je výzva	2
Severovýchodní vítr	3
Profesionálními herci být nechceme	4
Scénáře vznikají u piva	6
Novojičínské divadlo paroduje Katovnu	8
Festival skončí kapelou...	9
Úsměv prosím...	10

Amatérské divadlo boří zdi

Z Brna deštivého odjezd v jedenáct hodin dopoledne. Děravou botu mám, tudíž levá noha v neustálé vlhkosti trpí a trpí...

Cesta vlakem plným rozveselených studentů, tudíž doufám, že právě takový smích a zábava bude panovat i na přehlídce ve Valmezu!

V Meziříčí na nádraží sraz s ostatními porotci následovaný nezbytnou kávičkou, obědem a cigaretou a... první představení – Bílé divadlo! Při stání na nádvoří levá vlhká noha trpí, ale naštěstí následuje přesun do klubu, kde se odehrává většina vystoupení (ta další jsou v sále). Přehlídka začala.

Celkový dojem z dosavadního průběhu festivalu – výborný! Soubory jsou svými

inscenacemi schopné zaujmout, a nejen to – zaujímají i svým osobitým humorem, nadšením pro věc (totiž to divadlo!). Radost z „pobytu“ na scéně se přenáší do publika, které vystupujícím kolikrát až nekriticky fandí a povzbuzuje je.

Otevřená a radostná atmosféra mě uchvacuje a chápu Ládu Fekara v jeho přemýšlení o tom, jak právě tyto aspekty amatérského divadla přenést i na profesionální scény, jež jsou kolikrát natolik kamenné, že diváci mají problém tuto zeď „zbourat“ a začít vnímat, co se na scéně odehrává a komunikovat s tím... A o to v divadle, myslím si, jde především, ne?

Vítězslav Větrovec

„Divadlo je výzva,“ říkají členové Bílého divadla

Jakub Číhal a Eva Cyprichová z Bílého divadla Ostrava jsou párem ve skutečném životě i v divadelní hře. Letošní ročník MJF obohatili o představení na motivy černohorské balady Červený kohout letí k nebi. V kavárně M-klubu jsme s herci hovořili o dlouhé tradici souboru, kouzlu pouličního divadla i kohoutu na svíčkově.

S kusem Červený kohout letí k nebi jste otevřeli letošní festivalovou přehlídku. Jak se vám dvěma dneska hrálo?

J: Tentokrát to počasí nebylo ideální, ale s o to větší vervou a nadšením jsme se do toho pustili.

E: Mně se dnes hrálo docela dobře. Rozhodně lépe než na minulém představení, kdy byla taková zima, že jsem málem zmrzla.

Vaše divadlo už k tomuto festivalu neodmyslitelně patří. Čemu divák vděčí za to, že vás tady může každým rokem potkat?

E: Přiznám se, že já na MJF účinkuju poprvé, přestože v souboru jsem už nějakých osm let.

J: Já jsem to tady ve Valmezu zažil už jako dítě, ale netušil jsem, že ta tradice stále pokračuje. Pro nás dva je to tedy svým způsobem nové prostředí. Když tu naši soukmenovci minule hráli Květináče, moc se jim tu líbilo, takže jsme na festival rozhodně byli zvědaví.

Kdyby se vám po dnešním vystoupení ozval nadšený divák, jestli do divadla přibíráte nové člena, jak by zněla odpověď?

J: Novým členům jsme víceméně otevření a žádné výběrové řízení nemáme (smích). Je třeba, aby to byl člověk podobného ražení, ochotný s námi cestovat. A taky samozřejmě, aby nám do souboru přispěl něčím novým. Za necelých třicet let existence prošlo Bílým divadlem asi padesát členů, takže generačně se určitě obmě-

ňujeme. Letos ve Valmezu máme dokonce člena, který je s námi první rok.

Za dobu existence Bílého divadla máte určitě v záloze řadu zajímavých historek. Prozradíte nám nějakou?

J: Když jsme v dávných dobách začínali s tímhle představením, vozili jsme s sebou místo atrapy živého kohouta. Zajímavé pak byly zvláště převozy do ciziny, nebo když nám dvakrát během představení kohout utekl. Na festivalu v Hronově jsme shodou náhod měli nakonec kohouty dva, takže každý odehrál jedno představení.

E: Hlavní problém byl, kde kohouta schovat, protože my všichni bydlíme v bytě. Tak se dostal ke známému na venkov.

J: Nechali ho v klidu dožít, pak myslím skončil dobře na svíčkové. Technicky se představení s živým zvířetem dalo čím dál hůř zvládnout.

Červeného kohouta jste odehráli na zámeckém nádvoří. Užíváte si venkovní představení víc než ta pod střechou?

J: Pouliční věci hodně závisí na počasí. Dobře se nám hraje, když je pěkně. Venku je navíc lepší kontakt s divákem, v tom se to hodně liší od kamenných divadel. Pro herce je to výzva, zda diváka, který jde zrovna náhodou kolem, osloví. Nikdy nevíte, jestli si ten člověk přijde podívat blíž, najde si chvíličku na divadlo, nebo bude pokračovat v cestě.

Co byste vzkázali letošnímu ročníku MJF?

J: Ať se mu daří minimálně dalších tři-čtyřicet let. Teď se to láme, Kristova léta, tak se tedy ukáže. Jsem překvapený, že tu dnes potkávám tolik mladých lidí. Soudě podle toho se o budoucnost festivalu nikdo nemusí bát.

Donika Zůbková

Severovýchodní vítr

Brno je město teplé, domácké, objímané náručemi mírných kopečků a slunných svahů, na kterých už skoro pučí réva vinná a jabloně. V Brně je divadlo teplé, domácké, útulné, zdraví až na výjimky neškodné. Někdy tak trochu na lékařský předpis. Nevím, čím to je, jestli blízkostí akademické půdy, architekturou národních a velkých divadel a podmínkami ZUŠ, ale taky možná vlivem jiné půdy, vody, vzduchu, slunce, počasí. Vinaři tomu krásně říkají terroir nebo taky „sňatek darů přírody a člověka“. Je to něco, co je objektivně vysvětlitelné jen zčásti; nemůže vysvětlit vše, ale prostě existuje. A tvoří autentičnost vína z té které oblasti, regionu. Tu chuť, kterou vždycky poznáte!

Myslím, že podobně se to má i s divadlem. Rozdíl mezi přehlídkami možná vysvětluje i jejich terroir – na Hané je to jiné než v Brně a v Kostelci a ve Valmezu jste v úplně jiném světě. Nejde jen o jiné nářečí, humor, přístup k divadlu, k herectví a názory na svět. I přístup divadel-

níka k sobě samému – co jsem vlastně zač a co mně baví, když jsem na jevišti?

Z Brna do Valmezu se vyjíždí do kopce, směrem na severovýchod. V pátek se jihomoravské mžení postupně měnilo v dešťové kapky a mokré sněhové vločky, a když jsem vystrčila z auta nos pod Hostýnem, jeho vršek byl schovaný v mlze. A vítr foukal pořádně, nesmlouvavě.

Těšila jsem se moc. A pátek mě nezklamal – pouliční divadlo mi připomnělo náš leskovský masopust, skanzen lidové kultury a přivedl mě k autorovi, kterého si ráda přečtu. I další představení mě potěšila, ať už přijela z Třince, Ostravy nebo Opavy (a až půjdu příště na Soumara, vezmu si ohlávku). Ty (po našem) špíly mě zase přesvědčily o tom, že ostrý, razantní, čerstvý vítr ve Valmezu pořád vane. Důůůj, větre, důůůj!

Eva Brhelová, porotkyně soutěže

Profesionálními herci být nechceme

Adam a Adam, dvojka mladých herců, která dokázala rozproudit divadelní sál M-klubu. Nejen tito dva herci, ale také početný dívčí zástup jejich kolegyně dokázal svým mladistvým nadšením a elánem pobavit, rozesmát a vlít dobrou náladu do žil všem divákům v sále. Hra Naše věc byla lehkou podívanou o jedné začínající kapele, která se díky příčině svých kamarádek dostane až do reality show. Ve hře se aktéři snaží upozornit i na hlubší problémy, ale s nadsázkou. Hra Fishkulínů byla příjemnou vizitkou Údivadla, které na festivalu představí ještě jeden svůj soubor - Na značky.

Jak se Vám v M-klubu hrálo?

A.N. Výborně. Pro nás je důležité, že se lidi baví, a dneska si myslím, že je to bavilo. Navíc M-klub známe, hráli jsme tady už loni, takže už to tady máme zmáklé a věděli jsme, do čeho jdeme.

Takže publikum v pohodě?

A.N. Reagovali, byli slyšet, takže tady byla ta zpětná odezva. Právě ta nás žene dopředu.

Co byste řekli k samotné hře?

A.N. Téma je docela mladé, týká se spíše mladších diváků, ale myslím, že svým obsahem může zasáhnout i starší diváky. Navíc je to taková oddychovka, takže hra může oslovit každého, kdo si chce v divadle oddechnout.

A.Z. Myslím, že si v této hře může najít každý něco. Je tady narážka na spoustu problémů, které každý zažívá. Ať už je to třeba ta reality show, nebo různí aktivisti, každý si dojde k tomu svému.

Reality show na konci byl docela překvapivý zvrat, já osobně jsem to nečekal.

A.Z. Ano, takový byl záměr.
A.N. A kdo to čekal? (smích)

Vy sami zkoušíte psát scénáře a vlastní hry?

A.N. Já osobně moc ne. Jsme soubor, který je teď z půlky maturantský a z půlky v prvním ročníku na vysoké škole, takže každý má co dělat, aby stíhal skloubit školu s hraním. Takže ne, nepíšem.

Věnuje se někdo od vás herectví intenzivněji? Mám na mysli třeba studium herectví.

A.N. Nevím jistě, myslím že ne.

A.Z. Myslím, že nevěnuje, máme to spíš jako takovou bokovku.

Ve hře se objevuje Hiphop, parkour, hraní v kapele, je vám něco z toho blízké?

A.Z. Hip hop neposloucháme. (smích) Kapelu bohužel nemáme. A parkour je spíš takový memoriál pro našeho kamaráda z Kopřivnice, který ho dělá, a má svůj parkurový klub.

A.N. Brzo to pro Rézyho bude spíš in memoriam (smích)

Jak vznikl název Fishkulíni?

A.N. Já jsem do souboru přišel až později, takže upřímně u vzniku jsem nebyl. Přešel jsem z jiného kopřivnického souboru k Fishkulínům. V podstatě se divadlu i tady s kolegou věnujeme zhruba od deváté třídy, což je tak asi 5 let.

Co Vás k divadlu přivedlo?

A.N. Nebylo to tak, že bych chtěl od malička chodit do nějakého hereckého kroužku, ale přišla za mnou kamarádka, která mi řekla že sem dobrá „tlama“, že bych to měl zkusit. Tak jsem do toho šel.

A.Z. U mě to bylo podobně s tím rozdílem, že já jsem původně nechtěl.

Nechtěli byste se stát profesionálními herci?

A.N. Já si myslím, že ne. Takto je to ve stádiu, kdy se nám hraní nezají.

A.Z. Já nevím, kdyby nám teď přišla nabídka na profesionální divadlo, někdo by nám nabídl peníze, já bych do toho šel. Za ty prachy by mě to taky bavilo.

A.N. Já nevím, mohlo by to změnit náš styl, proč to vůbec děláme. Děláme to pro zábavu.

A.N. Myslíš, že bys pak byl větší svině?

A.Z. Ne svině, mě to baví tak, jak to je. Zajedem si do Valmezu, dostanem pokoj, zahrajem si divadlo a je to v pohodě.

Co ponorková nemoc v souboru?

A.Z. Ano, ta bývá často. Většinou se začneme hádat o tom, co do hry přidat, jak ji vylepšit. Každý začne chrlit nápady a navzájem se štveme. Jde o to, že jsme kamarádi, někdy se začnou řešit i věci mimo hru, někomu se to nelíbí a začne mela.

Jak ji řešíte?

A.N. Všichni se naštvou na všechny.

Preferujete spíše komedie nebo vážnější témata?

A.N. Záleží to spíš na samotné roli. Někdo si může najít skvělou roli v komedii, a jindy zase v dramatické hře.

A.Z. Já, i když jsem hrál vážnou roli chovance v ústavu, tak i přes prvoplánovou vážnost role jsem v ní viděl prvky komičnosti.

Co nahota na veřejnosti? Ve hře se svlékáte do spodního prádla, nemáte s tím problém?

A.Z. Do naha bych se nesvlékl, ale s obnažením do spodního prádla nemám problém. Dokonce jsem si v dřívějším představení této hry všiml reakce diváků, kdy jsem se nahl přes gauč a vystrčil na ně zadek se staženými tepláky, mělo to celkem dobrou odezvu. Jinak neodsuzuju náhotu v případě, že do hry patří, pokud je použita prvoplánově, jakože jen pro to, aby byl divák šokovaný, tak to neuznávám.

Tomáš Indrák

Scénáře vznikají u piva

„Prosím, mademoiselle“, říká Dominik Bura a uctivě podává Vendule Šebečkové kapesník. Členové rožnovské herecké sestavy HumBuk právě odešli z pódia, ale duch hry A co teta? ...Už není nejmladší! je očividně stále neopustil. Představitelé věrného komorníka Alberta a zámožné tetičky Agnes se s námi podělili o své čerstvé pocity.

Inspirací pro vaše představení byl černobílý film Martina Friče ze čtyřicátých let. Kde se vzal ten nápad, převést postavy do prostředí Francie?

D: Za to vdčíme naší režisérce Luce, která náš soubor v ZUŠ vede. Ta vybírala námět, hudbu a stará se i o produkci.

Jak u vašeho souboru probíhá výroba scénáře?

D: Scénář děláme všichni dohromady. Sejdeme se většinou v hospůdce, někdo u piva, někdo u kofoly.

V: Celé to opravdu vychází z našich improvizací.

Jaké zatím slavíte s tímhle představením úspěchy?

D: Zatím žádné, protože dneska jsme ho hráli úplně poprvé. Proto jsou i dosaovací pocity dost nejisté. Ale užíváme si to, rozhodně nás to baví.

V: Publikum se asi bavilo, takže už teď jsme moc zvědaví na reakce.

Jaké máte s Tetou další plány?

V: Chtěli bychom hru víc propracovat, víc si s tím vyhrát.

D: A přežít! (smích)

Co pro vás divadlo znamená? Berete to jako volnočasovou aktivitu, příležitost sejit se s kamarády, nebo je za tím něco víc?

V: Profesionálně to určitě nebereme, je to pro nás v prvé řadě zábava. Na divadle oceňuju právě možnost trávit čas se zajímavými lidmi. Každý v souboru má ale to-

hle jinak, někteří kolegové třeba pokračují v hraní na konzervatoři.

D: Jelikož taky občas natáčím amatérské filmy, je pro mě hraní dost dobrá zkušenost. Snažím se převádět motivy z divadla do filmu a naopak. Celkově je pro mě působení v divadle vedlejší činnost, zdroj inspirace.

Jakou má příběh o tetičce a její hamižné rodině hlavní myšlenku?

D: Tato hra má určitě svoji hloubku. Je o povrchnosti mezilidských vztahů a o tom, že na sebe nemáme hrát pořád nějaké pózy a ksichty.

V: Souhlasím s Dominikem. Musíme pochopit, že staří lidi to s námi často nemyslí špatně. Možná bychom je měli víc poslouchat. (smích)

Všimněme si na chvíli vašich postav. Jak vnímáte tetu Agnes a komorníka Alberta?

V: Tetičku bylo po pravdě těžké ztvárnit, byla to svým způsobem jediná vážná postava. Nic podobného jsem doposud nehrála. Proto mi pomohlo, že jsem si v souvislosti s postavou představovala Květu Fialovou.

D: Já jsem pro Alberta nějakou konkrétní inspiraci nehledal, spíše jsem pospojoval své vlastní nápady.

Chystáte se dneska podívat na ostatní festivalové soutěžení?

V: My jsme ještě ani pořádně neviděli program, ale na ostatní představení se rozhodně podívat chceme.

D: Tento rok jsme dorazili velmi narychlo, ale teď už se na dnešní večer těšíme.

Prozradíte, jaké divadlo vás poslední dobou zaujalo?

V: U mě by to byla hra Anna a Král ve verzi nejmenovaného pražského divadla. Nadchly mě hlavně skvělé herecké výkony.

D: Já jsem naposledy viděl Zvoníka od Matky Boží v provedení Divadla Jiřího Myrona. Na tohle ostravské divadlo jezdím docela často, jejich styl mě hodně baví.

Mění se vaše členská základna, nebo dlouhodobě hrajete ve stejné sestavě?

D: Členy určitě dál přibíráme. Požadujeme ale míry 90-60-90. Barva vlasů nerozhoduje.

V: Ten uchazeč by hlavně musel být stejný blázen jako my. A jak říkal Dominik, hlavně pěkné tělo (smích).

Donika Zůbková

Novojičínské divadlo paroduje Katovnu

Divadlo na kraji, soubor, který před léty založilo tamní divadelní přehlídku Opona, ze které se stejně jako z Malých jevištních forem postupovalo na celostátní přehlídky do Písku a Náchoda. Festival v Novém Jičíně už neexistuje, i proto jezdí ochotníci do Valašského Meziříčí. Letos se představili s hrou Ty brdo, která je parodií na akademickou mluvu v diskuzních pořadech. A o co v ní jde? Vyřešit, kde se tohle rčení v češtině vlastně vzalo.

„Neděláme to poprvé. Už je to třetí představení na tohle téma. První bylo představení Vliv prodeje kravat na ekonomiku v Zimbabwe, druhé se jmenovalo Jak dlouhý je uherský rok,“ vyjmenoval člen souboru Honza Geryk.

Oba názvy podle něj přesně vypovídají o tom, co nabídlo i třetí pokračování „diskuzního pořadu“. „Vymyslíme něco, co je naprosto absurdní a bizarní, pak se na to snažíme vymyslet rádo by seriozní debatu,“ popisoval.

Divadlo má za sebou 15 let existence, vystupuje především v Moravskoslezském a Zlín-

ském kraji. Herci se často mění, protože jsou většinou z řad středoškoláků, kteří pak odcházejí studovat na vysoké školy po celé republice. Už se ale dostali i na divadelní přehlídku do běloruského Minsku.

Divadelníci nezastírají, že jedním z důvodů, proč se dostali k parodování akademických debat, byla inspirace divadlem Sklep a jejich debata o Bibli. „Vychází to spíš z nás, ale tato scénka nás rozhodně ovlivnila. V těchto představeních improvizujeme, ale samozřejmě to máme napsané. Protože někdy se improvizace úplně nepovede, a pak se není čeho chytit,“ doplnil Geryk

Jeho kolegyně ze souboru Anet Londová má raději vážnější role. „Vážné hry máme v repertoáru taky, je pravda, že mě baví více. Ale tohle je prostě sranda, tak proč ne?“ Dva dny ve Valašském Meziříčí na Festivalu Malé jevištní formy si užívají. „Je to úplně skvělé. Vůbec to nevnímáme jako soutěž, pro nás ne nejpodstatnější, že se můžeme setkávat s jinými soubory a sdělovat si zkušenosti. Moc mě to baví a potom, co skončila novojičínská přehlídka je to pro nás ideální a taky nejbližší příležitost se potkat s jinými herci,“ uzavřela Londová.

(mrn)

Festival skončí kapelou, která si vymýšlí neexistující jazyky

Tango, kabaret, cirkus, popsongy, kuchyňský beatbox nebo freakfolk. To můžete čekat od koncertu, který dnes večer festival zakončí. V M-klubu vystoupí kapela DVA, která má s divadlem mnoho společného. Mimo jiné to, že působili v divadle

DNO. Skupina vznikla v roce 2006, do širšího povědomí se dostali po vydání desky Fonóky v roce 2008, za kterou si vysloužili nominaci na cenu Anděl. Tvoří ji Bára a Jan Kratochvílovi.

Sami DVA říkají, že hrají „tango, kabaret, cirkus, popsongy, kuchyňský beatbox, freakfolk, akustické elektro a elektrické akusto ve dvouvrstvém balení“. Svě první album Fonók označují za „folklor neexistujících národů“, navazující album HU, které vydali o dva roky později, zase za „pop z neexistujících rádií“. Pro jejich hudbu jsou totiž typické texty ve vlastních vymyšlených jazycích. Ty někdy připomínají němčinu, maďarštinu, švédštinu.

Hráli v řadě evropských zemích, třeba v Polsku, Rusku, Norsku, Německo i dalších. Kromě běžných koncertů (často s videodoprovodem v podání Markéty Lisé a Magdaleny Hrubé ze skupiny Midi Lidi) živě doprovázejí filmy (například Kabinet doktora Caligariho) či divadla (například taneční představení Emigrantes).

Jejich koncert začne v M-klubu o půl desáté večer. Nebude ale poslední událostí letošních Malých jevištních forem. Úplný konec obstará dvojice s názvem Disjockejové. Tu tvoří Petr Marek z kapely Midi lidi a Johana Švarcová z formace Kazety. Afterparty začne krátce po skončení koncertu. (mrn)

Úsměv prosím...

Sponzory festivalu jsou

MINISTERSTVO
KULTURY

CS CABOT

Zlínský kraj

Kompakt^{VM}

Oponka - zpravodaj 33. Setkání divadel – MJF 2011 pro účastníky festivalu vydává

Kulturní zařízení města Valašského Meziříčí

Redakce: Lukáš Martinek - šéfredaktor, Mirek Kyšák – editor, Jakub Vémola - grafik, Daniel Kadlec - foto,
Donika Zůbková, Jakub Mynář, Tomáš Indrák.